

รายงานการศึกษาทางวิชาการด้านป่าชุมชน

เรื่อง

ทัศนคติของชาวบ้านที่มีต่อการจัดการป่าชุมชนจังหวัดขอนแก่น
Attitude of villagers on Community Forest Management
in KhonKaen Province

กฤษณา จตุรสุขสกุล

kritsana chaturasuksakul

สำนักงานป่าไม้จังหวัดขอนแก่น กรมป่าไม้

ปีงบประมาณ 2546

บทคัดย่อ

การศึกษาทัศนคติของชาวบ้านที่มีต่อการจัดการป่าชุมชนจังหวัดขอนแก่นครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของชาวบ้านในหมู่บ้านที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาป่าชุมชนในจังหวัดขอนแก่น 2) เพื่อศึกษาทัศนคติของชาวบ้านที่มีต่อการจัดการป่าชุมชนในจังหวัดขอนแก่น 3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการป่าชุมชนของชาวบ้าน โดยได้ศึกษาชาวบ้านในหมู่บ้านที่เคยเข้าร่วมโครงการป่าชุมชน จังหวัดขอนแก่น และใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลให้ได้รายละเอียดครบถ้วนและถูกต้อง ผู้ศึกษานำผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้น มาทำการวิเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของชาวบ้านกับระดับทัศนคติที่มีต่อการจัดการป่าชุมชน เพื่อนำผลการศึกษาในครั้งนี้ไปเป็นแนวทางอันเป็นประโยชน์ในการวางแผนการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการป่าชุมชนให้ประสบผลสำเร็จได้ต่อไป

ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการป่าชุมชน และเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าไคสแควร์ พบว่าทัศนคติของชาวบ้านที่มีต่อการจัดการป่าชุมชนไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านเพศ อายุ การศึกษา การตั้งถิ่นฐาน รายได้จากภาคเกษตร รายได้นอกภาคเกษตร ตำแหน่งผู้นำทางสังคม การได้รับข่าวสารด้านป่าชุมชน การได้รับความรู้เรื่องป่าชุมชน แต่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

การจัดการป่าชุมชนของชาวบ้าน มักประสบปัญหาการขาดอุปกรณ์และเครื่องมือในการดำเนินการ ได้แก่ เครื่องมือดับไฟป่า การขาดยานพาหนะในการตรวจสอบสภาพป่า และราษฎรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำโครงการป่าชุมชน การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่จึงควรสนับสนุนปัจจัยที่ส่งเสริมการดำเนินการจัดการป่าชุมชนในรูปแบบที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่